

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. J., T.**, s miestom podnikania O., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. B., so sídlom v H., proti žalovanému: **T., s.r.o.**, so sídlom M., IČO: X., o zaplatenie 338 463,-- Sk s prísl., vedenom na Okresnom súde Humenné pod spisovou značkou 15 Rob/393/2007, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 30. apríla 2008 č.k. 2Cob/10/2008-64 takto

r o z h o d o l:

Dovolanie žalobcu sa **o d m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd v Humennom uznesením z 11. januára 2008 nepriznal žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia dospel k záveru, že u žalobcu nie sú splnené podmienky pre priznanie oslobodenia podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. U žalobcu ide o dlhotrvajúci stav súvisiaci s nepriaznivou finančnou situáciou v jeho podnikaní. Žalobca sa nedostal do ťaživej finančnej situácie z dôvodu nepredvídaných okolností, ktoré nemajú pôvod v jeho podnikaní. Súčasne poukázal na skutočnosť, že výška predpísaného súdneho poplatku podľa názoru súdu neohrozi uspokojovanie jeho základných životných potrieb.

Na základe odvolania žalobcu proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa Krajský súd v Prešove ako súd odvolací preskúmal podľa § 214 ods. 2 písm. c) O.s.p. bez nariadenia pojednávania napadnuté uznesenie.

Uznesením z 30. apríla 2008 č.k. 2Cob/10/2008-64 potvrdil napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 O.s.p.

Rozhodol tak s nasledovným odôvodnením. Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Predpokladom pre oslobodenie od platenia súdnych poplatkov sú podľa cit. ustanovenia pomery účastníka a skutočnosť, že nejde o svojvoľné alebo bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva. Súd musí vychádzať z uvážených potrieb žiadateľa s ohľadom na jeho osobné, rodinné, majetkové pomery a povahu uplatňovaného nároku. Súčasťou podnikateľskej činnosti je i uplatňovanie pohľadávok, ako aj obrana proti žalobám podaným proti podnikateľskému subjektu, ktorý si musí prostriedky potrebné na krytie výdavkov, ktoré s tým vzniknú, vytvoriť alebo inak zadovážiť. Žalobca nepreukázal, že by sa do súčasnej prechodnej zlej finančnej situácie dostal z dôvodov, ktoré by nesúviseli s podnikaním (napr. zásahom vyššej moci či odcudzením majetku). Tieto skutočnosti sám potvrdil, keďže uvádza, že do zlej finančnej situácie sa dostal správaním žalobcu, resp. iných obchodných partnerov, t.j. podnikateľskej činnosti. Žalobca nepreukázal, že by jeho osobné a majetkové pomery odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Poukázal na deklarováný majetok žiadateľa s tým, že ani pri prípadnej prechodnej platobnej neschopnosti, na ktorú poukázal, neodôvodňuje priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov podľa § 138 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu podal žalobca dovolanie (č.l. 66). Namietal, že napadnutým rozhodnutím bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.), lebo pre nezaplatenie súdneho poplatku konanie v tejto vecí bude zastavené. Mal za to, že spĺňa podmienky pre priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov podľa § 138 O.s.p., lebo súčasné zárobkové, príjmové ako aj majetkové pomery to odôvodňujú. Nesúhlasil s tým, že oprávnenosť priznania oslobodenia od platenia súdnych poplatkov podnikateľa nemožno z hľadiska majetkových pomerov účastníka posudzovať rovnako ako pri fyzických osobách - nepodnikateľoch. Poukázal na to, že v danej veci vôbec nejde o neúspech v podnikaní, ale o prechodný stav nedostatku disponibilných majetkových hodnôt, ktorými sú najmä finančné prostriedky v hotovosti a nedostatok takého disponibilného hnutel'ného, alebo nehnuteľného majetku, ktorý by mohol v bezodkladnej lehote speňažiť a z výnosu tohto predaja zaplatiť súdne poplatky stanovené zákonom. Súdu preukázal, že všetok jeho dlhodobý hmotný hnutel'ný i nehnuteľný majetok je predmetom exekúcie, a preto nemôže s nim voľne nakladať. K týmto skutočnostiam však súd I. stupňa, ale ani súd II. stupňa neprihliadol a vôbec tieto skutočnosti pri rozhodovaní nebral do úvahy,

a preto nesprávne rozhodol. Ďalej žalobca namietal, že konanie v tejto veci je v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. postihnuté inou vadou, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie veci, pretože prípadné uloženie poplatkovej povinnosti by nielen ohrozilo jeho uspokojovanie základných životných potrieb, ale to by znamenalo aj bankrot. Zdôraznil, že do nepriaznivej finančnej situácie sa dostal výlučne protiprávnym konaním žalovaného, ako aj ďalších odporcov, od ktorých vymáha svoje splatné pohľadávky. Tiež namietal, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, ktoré malo za následok nesprávne rozhodnutie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p). Poukázal na § 138 ods. 2 O.s.p. s tým, že hneď ako sa pomery žalobcu zmenia, súd kedykoľvek za konania odníme prípadné oslobodenie od platenia súdnych poplatkov i so spätnou účinnosťou, ak sa do právoplatného skončenia konania ukáže, že pomery účastníka oslobodenie neodôvodňujú, resp. dôvody už pominuli. V danom prípade sa tak stane najmä vtedy, keď žalobca úspešne vymôže svoju prvú pohľadávku voči žalovanému vo výške 557 043,50,-- Sk s prísl., ktorá vec je vedená na Okresnom súde v Humennom pod č.k. 12 Cb 80/2007 a toho času je v štádiu odvolacieho konania na Krajskom súde v Prešove. Touto skutočnosťou sa konajúci súd v I. stupni, ale ani súd v II. stupni vôbec nezaoberal. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal dovolanie bez nariadenia pojednávania v zmysle § 243a ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. v znení platnom do 15. októbra 2008 dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa alebo ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa potvrdené ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ak ide o unesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a ak ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

V prejednávanej veci žalobca podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvého stupňa o nepriznaní oslobodenia žalobcu od súdneho poplatku. Teda nie je splnená podmienka pre prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p.

Dovolanie je prípustné aj v prípadoch, ktoré sú uvedené v ustanovení § 237 O.s.p. Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené § 239 O.s.p.

Žalobca v dovolaní poukázal na prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p., kedy dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Žalovaný mal za to, že súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože mu nepriznal právo podľa § 138 ods. 1 O.s.p. oslobodenia od súdnych poplatkov.

Odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom sa pokladá skutočnosť, ak súd nerešpektuje procesné práva účastníka konania. Teda ak súd v konaní porušil procesné ustanovenia, ktorými znemožnil účastníkovi možnosť konať pred súdom. Zákon v takýchto prípadoch v záujme ochrany práv účastníka pripustil dovolanie (napr. ak súd riadne nepredvolá účastníka na pojednávanie, keď predvolanie bolo potrebné, ak nebolo doručené odvolanie všetkým účastníkom, ak súd rozhodol, hoci nebola dodržaná lehota na prípravu na pojednávanie a pod.).

Za odňatie možnosti konať pred súdom sa však nepokladá skutočnosť, ak súd dodrží všetky procesné postupy v konaní, a nevyhovie návrhu účastníka v konaní (napr. nevyhovie návrhu na vykonanie dôkazov, na ich zhodnotenie, nevyhovie odvolaciemu návrhu a pod.).

Žalobca v dovolaní nenamietal, že súd prvého stupňa a ani odvolací súd nerešpektoval jeho procesné práva. Len vytýkal súdom, že podľa jeho názoru neodôvodnene nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Uvedené dovolacie námietky nemožno pokladať za nedostatky podmienok konania, ktoré by podľa § 237 písm. f/ O.s.p. mali za následok nesprávne rozhodnutie s pripustením dovolania.

Dovolací súd v predmetnej veci ani nezistil žiadne iné skutočnosti, ktoré by opodstatňovali dovolanie podľa § 237 O.s.p.

Dovolací súd preto dovolanie podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. ako neprípustné odmietol.

Úspešnému žalovanému dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože mu v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. januára 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.